

איזה חכם? דיין או פרס?

גולדה או רבין? גלילי או גלילי?

שינת מדיניות

שי מקו התעלה ולאפשר את פתיחתה מחדש. מכיוון שהשייט הבינלאומי בה ימנע התקפה מצרית על צה"ל בסיני. הרשתי לעצמי להשמיע אותה דיעה עצמה. בכנסת ובשבועון מסויים. אבל מי יקשיב לתבוסנים כמונו? אריה שאג, מי לא יירא? משה דיין דיבר, מי לא יתמוגג?

התעלה נשארה סתומה. המילחמה לא נמנעה. המצרים עברו את התעלה במלחמה, ונשארו בשתי גדותיה במסיגרת הפרדת-הכוחות. הממשלה הסכימה לנסיגת צה"ל, כך נאמר עתה שוב ושוב, כי תנאי שהמצרים יסחרו את הדי תעלה במהירות, ויפתחו אותה בלי כל דיחוי. כי התעלה הפתוחה היא ערובה לביטחון ישראל ולאייחודו המילחמה. ושוב: לא ייתכן שכולם צודקים — ממ שלת גולדה-דיין, שסירבה לאפשר את פתיחת התעלה וממשלת רבין-פרס. המס רבת להשאיר את התעלה סגורה. אם גירסה אחת נכונה, השנייה צריכה להיות מטומטמת. טימטום כזה עולה ביוקר.

מפורטיסעיר, בדרום, לסאריס. בי מערב. הנשיא דה-גול הרשע הטיל אמבארגו על מישלוחי-נשק ל"מדינות הלאומות" במר"ז. כתוצאה מכך נשללו מ ישראל 50 מטר סירמיראז, ספינות-שרבור המפורסמות, וי עוד כהנה וכנהנה צידו חיוני. זה היה די יבוי. (אומנם, שימעון פרס אמר פעם שצולפת קשורה עימנו ב"רגשות עמוקים", אבל מי זוכר?). ישראל הרימה את קולה נגד הדי ניבנות הזאת. ובצדק. יורשי דה-גול מכרו מיראזים ללוב, בידועם היטב שהם יגיעו לידי מצריים. גם זאת היתה ניבנות, וגם גדה הרמנו את קולנו.

האמבארגו, כך נאמר, הוא מע" שה אנטי-שמלי מתועב. יש לכפל אותו, ומייד!

והנה, יש שכר לעמלנו. הצרפתים ביטלו סוף-סוף את האמבארגו. הם נוכחו לדעת שאנתנו צודקים בצעקתנו, ושפרשת הדי מיראזים הלוביים היא שעוררית. בקיצור — מתיום יימכר נשק לכל דורש, וכל הדי קודם זוכה. ולפתע נסתבר שצעקתנו היתה טעות אחת גדולה. **האמבארגו היה טוב ליהודים, ביטולו האמבארגו רע ליהודים.** כי לישראל יש ספק-נשק, הדואג לי- מחסורת. יש לה גם ייצור עצמי. ואין לה כסף. ואילו לערבים יש עכשיו, מיליארדים ללא-ספור, והם מוכנים לתוסף ערימות של נשק צרפתי מתוחכם על ערימות הנשק הסובייטי המתוחכם והנשק האמריקאי הדי מתוחכם והנשק הבריטי המתוחכם. ביטול האמבארגו יפר את מאזן-הנשק עוד יותר לדעת ישראל.

השאלה היא: מתי זה עדה על דעת ממשלתנו? האם לא היה כדאי לחשוב על כך מראש, לפני שהרעשנו שמיום וארץ נגד האמרי בארנו חניבוי?

והשאלה היא רק: מתי גילו זאת קברניטי ישראל?

ערי התעלה לא התרוקנו במיקרה, בעיקבות מאורעות שלא היתה לאיש שליטה עליהם. **התושבים ברחו, מפני שמישהו הבריה אותם.**

אין צורך במאמץ גדול כדי להעלות בזיכרון את משה דיין, כשהוא מופיע בר טלוויזיה, החיך השובב נסוך על שפתיו, והוא מבשר לאומה שנחל הצלחה גדולה: חצי מיליון תושבים נטשו את ערי-התעלה. זה היה בשיא מילחמת-ההתשה. המצרים

דיין במעוז-המזח משקיף בבתי-הזיקוק הבוערים בסואץ

הפגינו את קו בר-לב הפרימיטיבי. צה"ל הגיב בהריסתן השיטתית של ערי התעלה. הצלחנו להחריב את איסמעאלי, ליה, להצית את סואץ, לשחק את החיים כפורטיסעיר. הערים נשארו ריקות, ולא הפריעו לי מצרים להכין ולבצע את התקפת-הפתע ביום-הכיפורים. כתוצאה מכך הושגה הפי רדת-הכוחות. וכך הצלחה רודפת הצניחה: ממשלת גולדה-דיין הצליחה להרי קן את ערי התעלה, וממשלת רבין-פרס רוצה להכריח את המצרי רים לאכנס אותן מחדש. והעם רואים ומתפעלים מחוכמת הממ" שלה. כל ממשלה.

רק מיוחד מגיע לבעיית הפעלתה של תעלת-סואץ. במשך שש ורבע שנים התמוגגו מנהיגינו: התעלה סתומה. זה היה הישג ישראלי עצום. התעלה הסגורה גורמת הרס למשק הדי מצרי, האוייב מספיד מיליארדים. הרוסים, יימחשמשם, משתגעים מרוב תיסכול וזעם. **אבל אנחנו לא ניכנע. לעולם לא ניתן להם לפתוח את התעלה מחדש, אלא אחרי שיוכזו השקוב הדי מיוחל, והמצרים יסכימו למעבר אוניות ישראליות בנתיב זה.** עד אז — יוק!

חרון של קונויטרה נשכב על הדי ארץ, בענו של אבק, פקד קוסינג'ר להחזיר את העיר לסוריה. הסורים באו, ראו ונחרדו. אילו מצאו עיר בנוייה, בוודאי היו התושבים חוזרים אליה, אפילו בלי פקודה ממשלתית. אי אפשר למנוע בעד פליטים לחזור לבתיהם. מאחר שהעיר לא היתה אלא תל-הרבות, תחליטה ממשלת דמשק להשאירה כך, כי אתר של שינאה, המסמל את החלטתה הדי נחושה לכבוש בחזרה את כל רמת הגולן. מישלחות מכל העולם עולות ברגל לאתר זה. בכל רחבי סוריה מתפללים: "בשנה הבאה בקונויטרה הבנוייה." ומכיוון שמשלת רבין-פרס נשבעת ש-

חרוביטחון, מר שימעון פרס, הזמין אליו את מסקד כוחות האר"ם והעמיד אותו על חומרת המצב בצפון. הסורים, כך אמר, מפירים את הסכם הפרדת-הכוחות. אין הם משקמים את העיר קונויטרה, ואינם מחזירים אליה את תרי שביה האזרחיים. **השארית העיר בחורבנה, כך מס' תבר מדבריו השר, היא אקט עויין כלפי ישראל.**

אי אפשר לחלוק על התגיון שב- דברי השר, הוא צודק בהחלט. אילו היתה קונויטרה מיושבת, היא היתה מהווה מיכשול בדרך לחידוש הדי מילחמה. ממשלת דמשק היתה צריכה לי- התחשב בתושבים. היה עליה לקחת בחש' בון שמילחמה חדשה תגרום להרס מחודש. עם חידוש האש היו רבבות התושבים מהווים מיטרד באזור-הקרבות.

בקיצור: כדאי לישראל שקרי נייטרה תעמוד על תיחה לתיפאי רת, שתהיה שוקקת חיים אזרי חיים, שכל בתיה יהיו שלמים ומי אוכלסים. כך נובע מתגיונו של שר-הביטחון. והוא צודק.

השאלה היא רק: מתי הגיעו קברניטי הביטחון של ישראל לי- מפסקה הגיונית זו?

כאשר נסלה קונויטרה בידי כוחות צה"ל, לקראת סוף מילחמת ששת הימים, היתה עיר בנוייה. במהלך הכיבוש לא ניווקה. האוכלוסייה נטשה אותה, אך העיר עצמה היתה מוכנה לקלוט אותה בחזרה בכל עת. **ואז התנו מתרחשים בעיר מעי שים ממוצאים.**

הבתים התחילו להיעלם. הבלני צה"ל מצאו שהעיר קונויטרה היא שטח אידיאלי לאימוני פיצוץ. הכל הסכימו שבתים ריקים הם סיכון בריאותי וביטחוני. למען התיג יינה, "הושכבו" הבתים. צה"ל התחרה בדי מוסד לבטיחות ולגהות של משרד-העבודה. האימונון היה: "ואני ידבר דינאמיט."

מילחמת יום-הכיפורים הוסיפה הרס "לגיטימי" להרס המלאכותי. הקרבות סערו סביב קונויטרה, ובמהלכם ניווקו בתים נוספים. **אבל זה לא היה קץ החורבן.**

אחרי מילחמת יום-הכיפורים הוסיע הנרי קוסינג'ר בשמי קונויטרה, ונס' תבר שעומד להתלקח קרב סוליטי על גדרל העיר. בממשלת גולדה-דיין גמלה התחלטה הדי נועות: "לעולם לא! אם אשכחך קונויטרה, תשכח ימינו!" **וכדי לתת תוקף להחלטה קרוי שיה זו, תחליט משה דיין להשכיב את הבתים הנותרים.** למשה דיין יש מוח חריף. באוגויותו הרגילה, תס כשאר החריבו רוצים בחחורת קונויטרה, מפני שקונויטרה קיימת. אם תיעלם קונויטרה, יחדלו הסורים לחשוב עליה. מי מעוניין בעיר הרוסה? ולראייה: תס כשאר החריבו רוצים בחחורת ירושלים, חדלו היהודים לחשוב עליה. כך למר משה דיין את ההיסטוריה. הצרה היא שהסורים למדו אותה. כנרי אה, אחת. גם כאשר קרסו תחתם הבתים האחרונים של קונויטרה, לא חדלו הסורים לדרוש אותה. **שעות מעטות אחרי שהגג האי**